

Teaching Guide

Identifying Data					2023/24
Subject (*)	Podiatric Surgery 2		Code	750G02129	
Study programme	Grao en Podoloxía				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	2nd four-month period	Third	Obligatory	6	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Ciencias da Saúde				
Coordinador	Mosquera Fernandez, Abian	E-mail	abian.mosquera.fernandez@udc.es		
Lecturers	Alvarez-Calderón Iglesias, Oscar Mosquera Fernandez, Abian	E-mail	oscar.alvarez-calderon.iglesias@udc.es abian.mosquera.fernandez@udc.es		
Web	campusvirtual.udc.gal/				
General description	<p>A materia de Cirurxía Podolóxica 2 combina durante o 2º cuatrimestre do 3º curso de grao teoría e práctica co obxectivo xeral de situar o alumnado no marco conceptual das técnicas máis habituais en cirurxía podolóxica e as súas indicacións. A materia pretende achegar o estudantado a unha metodoloxía que lle permita establecer un diagnóstico e un prognóstico certos e recoñecer a aparición de complicacións na aplicación das técnicas cirúrxicas propias da súa disciplina. Dende o punto de vista práctico perséguese que o alumnado desenvolva unhas habilidades básicas.</p>				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A117	CE53 - Coñecer e empregar o instrumental de Quiropodoloxía e cirurxía podolóxica, as técnicas e procedementos en prevención da infección: métodos de limpeza, desinfección, esterilización e os seus controis
A122	CE58- Coñecer e diagnosticar a patoloxía do pé con indicación cirúrxica
A123	CE59 - Coñecer e empregar a historia clínica, valorar e aplicar o protocolo preoperatorio e o consentimento informado
A124	CE60 - Coñecer e aplicar a Farmacoloxía específica de uso podolóxico e a farmacoloxía pre e post cirúrxica
A126	CE62 -Coñecer e obter habilidades nos procedementos técnicos e na aplicación das técnicas de cirurxía ungueal e de cirurxía podolóxica de partes brandas do pé
A127	CE63 - Coñecer e obter habilidades nos procedementos técnicos e na aplicación das técnicas de cirurxía ósea e articular do pé
A129	CE65 - - Coñecer e empregar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamentos dos tumores no pé
A130	CE66 - Coñecer e saber tratar as complicacións e efectos secundarios derivados da aplicación das técnicas de cirurxía podolóxica e quiropodolóxicas
B24	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B25	CB3 -- Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B26	CB4 -Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B28	CG01 - Coñecer e aplicar os fundamentos teóricos e metodolóxicos da Podoloxía e Podiatría
B29	CG02 - Coñecer a estrutura e función do corpo humano en especial da extremidade inferior, semioloxía, mecanismos, causas e manifestacións xerais da enfermidade e métodos de diagnóstico dos procesos patolóxicos médicos e cirúrxicos, interrelacionando a patoloxía xeral coa patoloxía do pé.
B36	CG09 -Valorar de forma crítica a terminoloxía, ensaios clínicos e metodoloxía utilizados na investigación relacionada coa podoloxía

B37	CG10 - Identificar que o exercicio da profesión está asentado no respecto á autonomía do paciente, ás súas crenzas, cultura, determinantes xenéticos, demográficos e socioeconómicos, aplicando os principios de xustiza social e comprendendo as implicacións éticas nun contexto mundial en transformación
B39	CG12 -Capacidade para a cooperación, o traballo en equipo e a aprendizaxe colaborativo en contornas interdisciplinares
C9	CT01 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C10	CT02 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro
C11	CT03 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C14	CT06 - Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables
C15	CT07 - Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sustentable ambiental, económico, político e social
C16	CT08 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C17	CT09 - Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumprilos

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer o uso do instrumental en cirurxía	A117	B24 B25	
Coñecer e diagnosticar a patoloxía osteoarticular do pé con indicación cirúrxica	A117 A122 A123 A124 A127		
Coñecer e aplicar procedementos técnicos e habilidades en cirurxía podolóxica	A126 A129	B26 B28 B29	
Aplicar o protocolo preoperatorio	A130	B36 B37	C9 C10 C11 C14
Coñecer e utilizar farmacoloxía pre e post cirúrxica	A124	B39	C15 C16 C17
Coñecer e obter habilidades na aplicación das técnicas podolóxicas de cirurxía ósea e articular do pé	A127		
Coñecer e utilizar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento de tumores óseos no pé	A129		
Coñecer e saber tratar as complicacións e os efectos secundarios derivados da aplicación de técnicas de cirurxía podolóxica	A130		

Contents	
Topic	Sub-topic
UNIT 1: Introduction to osteoarticular forefoot surgery	LECTURE 1. Basic concepts and considerations in osteoarticular surgery
UNIT 2: Bony tumors	LECTURE 2: Etiology and surgical approach of the subungueal exostosis LECTURE 3: Etiology and surgical approach of the osteochondroma
UNIT 3: Digital alterations	LECTURE 4. Etiology and surgical approach of digital deformities

UNIT 4: Hallux abductus valgus	LECTURE 5. Pathophysiology of hallux abductus valgus deformity LECTURE 6. Preoperative evaluation LECTURE 7. Surgical radiology LECTURE 8. Anesthesia LECTURE 9. Anatomic dissection of the first metatarsophalangeal joint LECTURE 10. Distal procedures LECTURE 11. Diaphyseal procedures LECTURE 12. Proximal procedures LECTURE 13. Phalangeal procedures LECTURE 14. Soft tissue procedures LECTURE 15. Arthrodesis of the first metatarsophalangeal joint LECTURE 16. Cuneo-metatarsal arthrodesis LECTURE 17. Arthroplasties
UNIT 6: Postoperative complications in forefoot surgery	LECTURE 19. Most common complications in osteoarticular and soft tissue surgery of the forefoot
UNIT 7: Plantar fasciitis	LECTURE 20. Pathophysiology and surgical approach
UNIT 10: Surgery of congenital anomalies and neuromas	LECTURE 24. Etiology and surgical approach

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A122 A123 A127 B28 B36 C11 C15 C16	21	27	48
Laboratory practice	A117 A122 A126 A127 A129 B24 B25 B26 B28 C10 C11 C14 C15	9	10	19
Seminar	B29 B36 B37 B39	14	12	26
Supervised projects	A123 A124 C9 C10 C15 C16 C17	0	20	20
Objective test	A122 A124 A127 A130	1	34	35
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	<p>As sesións maxistras desenvolveranse como clases expositivas participativas con importante apoio audiovisual.</p> <p>A través da plataforma virtual da UDC ofreceranse materiais didácticos para apoiar os contidos do temario.</p> <p>A exposición oral complementábase co uso de ferramentas audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao alumnado, coa finalidade de reflexionar sobre os coñecementos aprendidos.</p> <p>A participación e achega activa e con criterio que denote coñecemento e seguimento dos conceptos teóricos explicados na aula cualificarase con 1 punto sempre que, a criterio dos docentes, haxa constancia desta participación nos controis periódicos que levarán a cabo.</p> <p>A mera asistencia sen participación e/ou achegas insuficientes, fóra de contexto ou erróneas non computará na avaliación final (0 puntos).</p>

Laboratory practice	<p>A asistencia ás prácticas de laboratorio é obrigatoria na súa totalidade e o seu obxectivo é que o alumnado desenvolva unhas habilidades básicas no manexo de instrumental cirúrxico e coñeza aqueles aspectos básicos de interese que forman parte do protocolo prequirúrgico.</p> <p>A ausencia a ditas prácticas só xustificarse en caso dalgunha das seguintes causas, debidamente acreditadas (xustificante médico Sergas ou Servizo Nacional Público de Saúde) imprescindible que deberá entregarse antes de transcorridos 7 días de ausencia ao profesor responsable da materia), enfermidade ou lesión que incapacita para realizar a práctica, falecemento dun familiar ata o segundo grao, citación xudicial que coincida coa data da práctica, asistencia a unha sesión do Senado ou do Consello de Goberno da UDC que coincida coa data da práctica. O alumnado terá dereito a non recuperar ata un máximo de 1 práctica, un maior número de ausencias xustificadas ou a existencia de ausencias inxustificadas suporá o suspenso da materia.</p> <p>O alumnado deberá asistir ás prácticas de laboratorio incorporándose ao grupo que lles sexa asignado.</p> <p>Realizarase un control de asistencia no que o alumnado deberá asinar.</p> <p>A firma é a garantía da asistencia á práctica, polo que a ausencia desta pode entenderse como falta á práctica de laboratorio.</p> <p>A puntualidade ás prácticas e ter un comportamento adecuado durante as mesmas cumprindo coa normativa da UDC é de obrigado cumprimento polo que se penalizarán as reiteradas faltas de puntualidade podendo chegar a supor o suspenso da materia.</p> <p>AVISO: É requisito imprescindible acudir a eles con bata ou pixama branco e bolígrafo.</p>
Seminar	<p>Os seminarios traballarán aspectos específicos do temario mediante o desenvolvemento de actividades en grupos e / ou cuestionarios tipo test que servirán para profundar nos contidos da materia.</p> <p>Tamén será posible traballar con textos en inglés e / ou español indistintamente.</p> <p>En ocasións o traballo realizado nos seminarios verase reflectido na entrega e presentación dunha actividade individual ou grupal.</p> <p>A asistencia aos seminarios e a realización das actividades puntuadas polo profesor son obrigatorias na súa totalidade e non poden ser recuperadas nin substituídas por outra actividade da materia sendo necesaria para chegar á metade da puntuación total dos seminarios para aprobar a materia.</p> <p>En caso de non logralo, na convocatoria de xullo o alumno/a deberá responder a un cuestionario tipo test relacionado coas diferentes temáticas abordadas nos seminarios da materia.</p> <p>A ausencia aos seminarios só xustificarse en caso dalgunha das seguintes causas, debidamente acreditadas (xustificante médico Sergas ou Servizo Nacional Público de Saúde) imprescindible que deberá entregarse antes de transcorridos 7 días de ausencia ao profesor responsable da materia), enfermidade ou lesión que incapacita para realizar a práctica, falecemento dun familiar ata o segundo grao, citación xudicial que coincida coa data do seminario, asistencia a unha sesión do Senado ou do Consello de Goberno da UDC que coincida coa data do seminario.</p> <p>En caso de ausentarse xustificadamente do seminario, o alumno terá dereito a non recuperar ata un máximo de 2 ausencias, estando aínda xustificadas un maior número de ausencias ou a existencia de ausencias inxustificadas suporá o suspenso da materia.</p> <p>Todo o alumnado deberá asistir aos seminarios uníndose ao grupo que foi asignado.</p> <p>Haberá control de asistencia.</p> <p>A puntualidade na asistencia é obrigatoria polo que se rexistrarán os atrasos.</p> <p>A falta de puntualidade será sancionada e pode dar lugar ao suspenso da materia.</p>
Supervised projects	<p>Realizarase e exporá un traballo tutelado obrigatorio en grupo relacionado con algún dos apartados do temario e/ou relacionado coa cirurxía podolóxica.</p> <p>As pautas para a súa realización así como a data e formato de entrega detallaranse ao comezo do cuadrimestre e publicarase na plataforma virtual da UDC.</p> <p>Na cualificación final individual de cada un dos alumnos/as que compón o grupo de traballo tutelado consideraranse: Comprensión do tema tratado, rigor científico, capacidade de síntese e de crítica, adecuación e actualización da bibliografía consultada, claridade na exposición, capacidade de explicar adecuadamente o tema tratado.</p> <p>É necesario obter polo menos 5 puntos de 10 posibles para superar o traballo tutelado.</p> <p>A non realización do traballo tutelado supón o suspenso da materia.</p> <p>Neste caso o alumno/a deberá responder na convocatoria de xullo a un cuestionario tipo test relacionado cos traballos tutelados realizados por todo o alumnado.</p>

Objective test	<p>Realizarase unha proba presencial obxectiva tipo test en data aprobada e publicada en calendario académico.</p> <p>Esta proba poderá incluír cuestións relacionadas cos contidos tratados nas sesións maxistras, con casos clínicos vistos na aula, coas prácticas de laboratorio, cos seminarios e con aqueles temas de interese que os profesores indiquen e que deberán ser traballados polo alumnado.</p> <p>O día da súa realización facilitarase a información relativa á puntuación das preguntas.</p> <p>É necesario obter polo menos 5 puntos de 10 posibles para superar a proba obxectiva.</p> <p>Cara á metade do cuadrimestre en data que será notificada aos alumnos e publicada con suficiente antelación realizarase unha proba parcial individual dos contidos da materia e daqueles aspectos que indique o profesor que fosen abordados ata ese momento e que ten por obxecto valorar a capacidade de razoamento, creatividade e espírito crítico do alumno.</p> <p>Esta proba parcial será tipo test, forma parte da proba obxectiva e terá carácter liberatorio de maneira que se é superada o alumno non terá nin poderá volver examinarse dos contidos xa avaliados e superados.</p> <p>Esta proba parcial liberatoria ten un valor do 25% sobre o porcentaxe total da proba obxectiva.</p> <p>É necesario obter polo menos 5 puntos de 10 posibles para superar a proba parcial. As pautas para a súa realización daranse o día da presentación da materia.</p>
----------------	---

Personalized attention

Methodologies	Description
Seminar Guest lecture / keynote speech Laboratory practice Supervised projects	

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Seminar	B29 B36 B37 B39	<p>The realisation and exhibition in the classroom of the activities related with the seminars are compulsory in his whole and can not recover or substitute by another activity of the matter. It is necessary to obtain at least a punctuation of 5 on 10 possible in his realisation and exhibition.</p> <p>In the qualification of the seminars will consider : Understanding of the subject treated, scientific rigour, capacity of synthesis and of criticism, adecuación and update of the bibliography consulted, clarity in the exhibition and adjust to the time of presentation.</p> <p>The guidelines for his realisation and exhibition will give the day of presentation of the matter and will announce in the virtual platform of the UDC.</p> <p>The assistance to the seminars and the realisation of the marked activities by the professor are compulsory in his whole and can not recover or substitute by another activity of the matter being necessary to reach the half of the total punctuation allocated to the seminars to surpass the matter. In case of not assisting to the seminars or not attaining the minimum punctuation required, in the announcement of July the student/to will have to answer to 30 ask type test related with the different thematic tackled in the seminars of the matter.</p>	10
Guest lecture / keynote speech	A122 A123 A127 B28 B36 C11 C15 C16	<p>A participación e achega activa e con criterio que denote coñecemento e seguimento dos conceptos teóricos explicados na aula cualificarase con 1 punto sempre que, a criterio do profesorado, haxa constancia desta participación nos controis periódicos que levarán a cabo.</p> <p>A mera asistencia sen participación e/ou achegas inadecuadas ou insuficientes sen coñecemento teórico non computará na avaliación final (0 puntos).</p>	10

Laboratory practice	A117 A122 A126 A127 A129 B24 B25 B26 B28 C10 C11 C14 C15	Assistance to the practices of laboratory is compulsory in his whole (control of assistance) to surpass the matter. The 2 last days of the practical program allocate to the realisation of a theoretical proof-practical in which it has to obtain at least a punctuation of 5 on 10 possible points. The guidelines for the realisation of this theoretical proof-practical will give the day of presentation of the matter.	10
Supervised projects	A123 A124 C9 C10 C15 C16 C17	A supervised project will be held in the classroom and set out a mandatory supervised group work related to one of the paragraphs of the agenda. The guidelines for its development will be given at the beginning of the course and announced in the virtual platform of the UDC. In his presentation and/or exposure the student will be required to use English language. In qualifying the protected work shall be considered: Understanding the topic, scientific rigor, synthesis and critical and adequacy of the literature. It is necessary to obtain at least a score of 5 out of 10 possible in its implementation and/or exposure. The no realisation of the work tutelado can suppose the suspense of the matter. In this case the student will have to answer in the announcement of July to 20 ask type test related with the thematic of the work tutelado that has been him assigned.	10
Objective test	A122 A124 A127 A130	It will realise an objective proof of 60 ask type test This proof will be able to include questions related with the contents treated in the sessions magistrales, with clinical cases seen in the classroom, with the practices of laboratory, with the seminars and with those subjects of interest that the professor indicate and that they will have to be worked by the alumnado. The day of his realisation will facilitate the relative information to the punctuation of the questions. It is necessary to obtain at least 5 points of 10 possible to surpass the objective proof. To the half of the cuatrimestre in date that will be notified to the students and published with sufficient antelación will realise an individual partial proof of the contents of the matter and of those appearances that indicate the professor that have been tackled until this moment and that has by object value the capacity of reasoning, creativity and critical spirit of the student. This partial proof will consist of 30 ask type test, forms part of the objective proof and will have character liberatorio so that if it is surpassed the student will not have to go back to examine of the contents evaluated in the announcement of May. It is necessary to obtain at least 5 points of 10 possible to surpass the partial proof. The guidelines for his realisation will give the day of the presentation of the matter.	60

Assessment comments

To surpass

the matter is necessary:

Attain the

half of the punctuation in each one of the methodologies that compute in the evaluation and that they are of compulsory realisation. Besides it is necessary to assist to the whole of the practices of laboratory and realise and expose the activities related with the seminars and with the works tutelados. In case of not reaching the minimum note in the seminars during the academic course the student will have to present in the announcement of July all the tasks realised in the same during the academic course to attain at most the minimum punctuation of these.

Announcements

of second and back matrículas: For those students/ace that have cursado at least once the matter and realised the compulsory practices of complete form with the qualification of apt owe to take into account that they can go back to cursar all the matter again or present only to a theoretical examination end taking into account that the qualification of the examination will suppose 100% of the qualification of the matter.

The students

with matrícula partial: they will be able to obtain the qualification of the asignatura with the ordinary modality or modality in which the objective proof supposes 80% of the qualification and the another 20% a practical examination that will realise the same day of the objective proof when finalising the same. In this modality will be compulsory to surpass both parts to surpass the asignatura.

Announcements

of the opportunity advanced of evaluation: Those students/ace that have requested the opportunity advanced of evaluation, fulfil with the requirements and concede him will be able to present to the objective proof whose qualification will suppose 100% of the qualification of the matter.

The

qualification of no presented: it will award to those students that do not present to the examination neither to any of the practices.

The

conditions for the obtaining of one enrolls of honour are that the student obtain more than 90% of the qualification of the asignatura, was the best qualification of the class in the opportunity evaluated and his contribution in the seminars-workshops and practical have been significant.

NOTE: they

will not attend claims related with the punctuations obtained in the different proofs by email or any another half no face-to-face.

NOTE: No claims related to scores or grades on the tests will be attended by email or any other non-face medium.

Basic	1. Banks AS. Mc Glamry's comprehensive textbook of foot and ankle surgery. 3ª ed. Philadelphia: Lippincott-Williams & Wilkins; 2001. 2. Chang TJ. Técnicas en cirugía ortopédica. Pie y tobillo. Madrid: Marban; 2006.3. Gerbert J. Textbook of bunion surgery. 3ª ed. Philadelphia: WB Saunders company; 2001. 4. Hetherington VJ. Hallux valgus and forefoot surgery. New York: Churchill Livingstone; 1994. 5. Izquierdo Cases JO. Podología Quirúrgica. Madrid: Elsevier; 2006. 6. Mercado OA. Atlas de cirugía del pie. Madrid: Federación española de podólogos; 1995.7. Kelikian AS. Sarrafian's anatomy of the foot and ankle. 3ª ed. Philadelphia: Lippincott-Williams&Wilkins; 2011. 8. García Carmona FJ. Patología y cirugía ungueal. Barcelona: Ediciones Mayo; 2008.9. Guía práctica de protocolos quirúrgicos en Podología. Comisión de formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos; 2009.10. Fernández Mallo O. Manual para personal del bloque quirúrgico. 2ª ed. Complejo Hospitalario Universitario A Coruña; 2009.
Complementary	1. Coughlin MJ. Pie y tobillo. Madrid: Marban; 2011. 2. Johnson KA. Pie y tobillo. Madrid: Marban; 1998.3. Kelikian AS. Tratamiento quirúrgico de pie y tobillo. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2001. 4. Barouk LS. Reconstrucción del antepie. 2ª ed. Bordeaux: Amolca; 2008. 5. Nunley JA. Advanced reconstruction. Foot and ankle. 2ª ed. Rosemont: American Academy of Orthopaedic Surgeons; 2007.6. Pfeffer GB. Foot and ankle surgery. Operative techniques. Philadelphia: Saunders Elsevier; 2010.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Specific Anatomy of the Lower Limb/750G02104
Microbiology and Parasitology/750G02107
Chiropody 1/750G02125
Chiropody 2/750G02126
Pharmacology/750G02109
Podiatric Surgery 1/750G02128
General Concepts of Surgery/750G02127

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Practicum II/750G02135
Practicum III/750G02136
Practicum I/750G02134

Other comments

Axudar a acadar un contorno inmediato e sostible e cumprir o obxectivo da acción número 5: "Ensino e investigación ambiental e social saudables e sostibles" do "Plan de acción Green Campus Ferrol": a entrega dos traballos documentais realizados en Esta materia será preferentemente realizarse electrónicamente en formato dixital sen necesidade de imprimilos.No caso do papel: non se utilizarán plásticos, farase impresión a dobre cara, empregarase papel reciclado e evitarase a impresión de borradores.Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural, tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostibilidade no comportamento persoal e profesional.Facilitarase a plena integración de estudantes que, por razóns físicas, sensoriais, mentais ou socioculturais, experimentan dificultades para un acceso ideal, igual e rendible á vida universitaria.Na realización do traballo sobre o tema, o plaxio e o uso de material non orixinal, incluído o obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, do permiso do seu autor, serán cualificados como fracaso (0 , 0) na actividade. Todo isto sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias que poidan xurdir despois do correspondente procedemento.Traballárase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influírse no ambiente para modificalos e promover valores de respecto e igualdade, no caso de detectar situacións de discriminación por razón de xénero, adoptaranse medidas para corrixir eles.É recomendable ter coñecemento do inglés xa que todas as metodoloxías da materia funcionarán co vocabulario inglés. Ademais, valorárase o uso desta linguaxe na representación e presentación do traballo supervisado.Procedemento de matrícula para estudos parciais de estudantes:Os estudantes a tempo parcial poderán solicitar aos decanos e directores dos centros responsables da súa titulación a exención académica que os exime de asistir á clase sobre o tema ou partes da mesma. Neste caso, os estudantes serán avaliados mediante unha proba teórica que suporá o 80% da nota final e unha proba práctica que suporá o 20% restante da nota global final.RECOMENDACIONES:"Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciárase a intervención en clase de alumnos e alumnas...)-Traballárase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influírse na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.-Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas."

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.